

RYUNOSUKE
AKUTAGAWA



VIATA

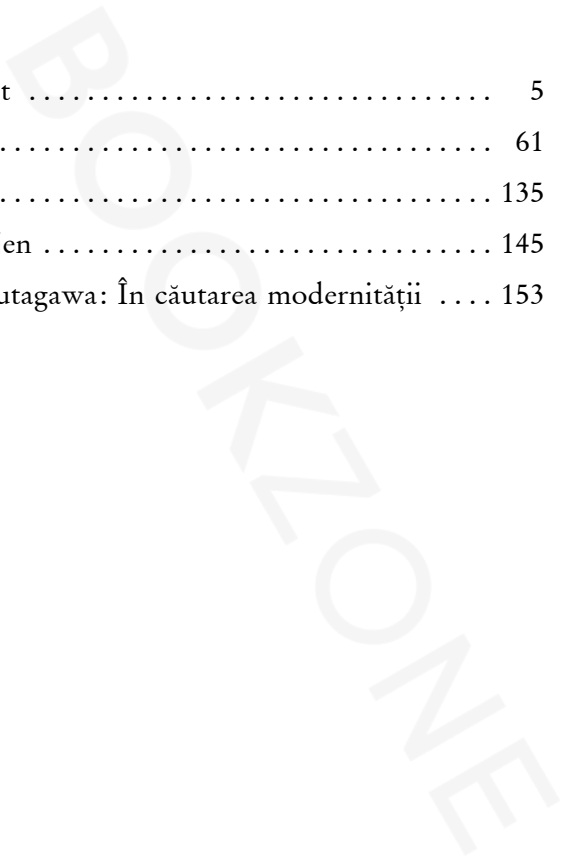
UNUI

PROST



Cuprins

Viața unui prost	5
Kappa	61
Poarta Rashō	135
Pânza de păianjen	145
Ryūnosuke Akutagawa: În căutarea modernității	153



I

Epocă

ETAJUL DOI AL UNEI LIBRĂRII. La 20 de ani, în vârful unei scări făcute în străinătate, sprijinite de rafturi, caută noile apariții. De Maupassant, Baudelaire, Strindberg, Ibsen, Shaw, Tolstoi...

Lumina amurgului se pogora peste rafturi. El însă continuă a citi cu nesaț cuvintele de pe coperti. În fața ochilor i se înșira întregul sfârșit de secol. Nietzsche, Verlaine, frații Goncourt, Dostoievski, Hauptmann, Flaubert...

Luptându-se cu întunericul, încercă să deslușească numele. Cărțile se cufundau încet în umbră. Extenuat, fu pe punctul de a coborî de pe scară. Lumina unui bec fără abajur se revărsă brusc peste el. De pe scară se uită în jos, către angajații și cumpărătorii care se mișcau agale printre rafturi. Erau atât de mici. Atât de lipsiți de importanță.

„Viața umană contează mai puțin decât un vers de Baudelaire.“

Îi privi de sus o bună bucată de vreme...

2 Mama

TOȚI NEBUNII ERAU OBLIGAȚI să poarte același *chimono* cenușiu. Enormă încăpere părea astfel și mai deprimantă. Unul cânta imnuri la o orgă; în neștire, dar din tot sufletul. Altul țopăia mai degrabă decât dansa în mijlocul camerei.

El se uita la acest spectacol împreună cu un zdrahon de doctor, roșu în obraji. Acum zece ani mama lui nu fusese cu nimic diferită de cei de acolo. Absolut cu nimic... mirosul lor îi aducea în nări mirosul ei.

— Mergem?

Doctorul l-a condus pe culoar, către o cameră oarecare. Într-un colț, scufundate în alcool în niște borcane imense, niște creiere. Pe unul dintre ele, se putea discerne ceva alb. Ca albușul de ou. Și cum stătea acolo și vorbea cu doctorul, și-a amintit din nou de mama lui.

— Acest creier a fost al unui inginer de la Compania Electrică X. Se credea un dinam enorm care producea lumină neagră.

Pentru a evita privirea doctorului, și-a îndreptat ochii către fereastră. Nimic altceva decât un zid de cărămidă cu cioburi de sticlă pe marginea de sus. Ici, colo, petice anemice de mușchi alterau vag culoarea cărămizii.



3 Casă

SE CULCA ȘI SE TREZEA într-o cameră la etaj într-o casă din afara orașului. Fundația casei era destul de slabă, iar etajul era oarecum înclinat din această pricină.

Acolo, la etaj, se certa el tot timpul cu mătușa lui. Nu era zi de la Dumnezeu să nu fie nevoie de intervenția părinților lui adoptivi. Și totuși nu era nimeni pe lume pe care să iubească el mai mult decât pe mătușa lui. Fată bătrână, mătușa se apropia deja de șaizeci de ani pe când el avea vreo douăzeci.

La etaj, în afara orașului, se gândea cum cei care se iubesc unul pe altul atât de mult își produc reciproc atâta tristețe. Înclinarea camerei îi crea o senzație de vomă.

4 Tokio

NORI NEGRI PESTE RÂUL SUMIDA. El admiră cireșii Mukojima de la fereastra șalupei cu aburi. În ochii lui, pomii încărcăți de floare nu sunt decât o frânghie tristă cu zdrențe-ntinse la uscat. Se vede pe sine însuși în acei cireși Mukojima, rămași acolo din Epoca Edo*.

* *Edo jidai* (Epoca sau Perioada Edo), moment istoric cuprins între 1603 și 1868 și numit astfel după capitala Edo (Tokio de astăzi). Perioada mai este cunoscută și ca Epoca Tokugawa, după numele dinastiei de shoguni (generalissimi) care a condus *de facto* Japonia în tot acel timp.

5 Eu

LA O CAFENEA, cu un amic puțin mai în vârstă, fumând țigară de la țigară. El nu prea deschidea gura. Dar asculta cu atenție vorbele amicului.

— Azi mi-am petrecut juma' de zi în mașină.

— Ceva treabă, bănuiesc.

Amicul, cu falca sprijinită-n pumn, i-a replicat cu nonșalanță:

— Nu, așa am avut chef!

Vorbele acelea i-au deschis în față o lume necunoscută, lumea din apropierea zeilor, lumea lui „Eu“. L-a încercat o durere. Și în același timp o imensă bucurie.

Era o cafenea micuță. Sub o pictură cu zeul Pan, un arbore de cauciuc cu frunzele groase atârna-ntr-o rână într-un ghiveci roșu.